

„Kaip supranti sakinį „kultūra skleidžiasi per kūrybą ir tarnavimą bendruomenei“?“

Gabrielė Kasperavičiūtė, 10 klasė

Mokytoja Dalia Juodenienė, Kauno „Saulės“ gimnazija

Kultūra - tai mūsų visų aplinka. Tai mūsų santykis su visuomene, savimi ir aplinka, apimantis mūsų gyvenimo būdą, mąstymą, kūrybą, proto ir sielos ugdymą. Bet ar kada susimąstėte, kad kiekvienas kuriame savo kultūrą patys?

Vieni piešia, kiti šoka, dainuoja, rašo, kalba. Kiekvienas kuriame savo aplinką skirtingai. Mūsų kultūra priklauso nuo istorinės ar socialinės grupės, kurioje esame, tačiau yra tokių kultūrų, kurios išgyveno ypač joms sunkų metą. Žydų tautos naikinimas - tai pat mūsų kultūros ir istorijos dalis. Apie šios tautos išgyvenimus su režisiere Saule Sakalauskaite statėme spektaklį "Jaunimas kalba apie karą". Šiuo spektakliu mes įtraukėme miesto gyventojus į prasmingą pokalbį apie mūsų kultūrą, istoriją. Rašėme laiškus, dalinomės patirtimi, tyrinėjome žydų kultūrą ir net kalbėjomės su žydų kilmės moterimi, išgyvenusią holokaustą, - Fruma Vitkinaite-Kučinskiene. Brolis, šeima, Holokaustas, kraujas, smilkstantys kūnai, bombų sproginiai, savo kultūros ir kalbos slėpimas – tai žodžiai, kurie paliečia ir širdį, ir sielą. Būtent šis spektaklis ir pokalbiai neleidžia žmonėms pamiršti savo kultūros, to kas nutiko Antrojo pasaulinio karo metu ir po jo. Statant spektaklį mūsų nuomonės visada sutapdavo. Ar gali būti, kad teatras suburia panašiai mąstančius žmones? Statydamos spektaklį mes visos buvome tokios skirtingos ir tokios panašios - visos turėjome ta patį tikslą ir viena kita tik papildydavome, nes, kai esi vienas, esi lašelis, o kai susitinki kitus tokius pačius lašelius - tampa vandenynu. Taigi, teatras suburia panašiai mąstančius žmones, kad būtume didžiulė varomoji jėga.

Tautosaka - tai pat neatsiejama mūsų kultūros dalis, kilusi iš mūsų protėvių. Juk kiekvienas dainuojame liaudies dainas, skaitome pasakas, bandome įminti mįsles ar semiamės išminties iš patarlių. Skaitant pasakų knygas ar dainuojant liaudies dainas prieš akis iškyla protėvių veidai, seni kaimai ir trobos, gyvuliai ir daržai, rūtos ir seniai nelankomi kapai. Galbūt mes mintimis susisiekiame su savo protėviais? Manau, kad protėvių susisiekimą galime pajusti skaitydami tik senajai kultūrai priklausančius kūrinius. Tokius neišsenkančius ir plačiai nagrinėjamus ir šiuo metu: Žemaitės kūrinyse „Marti“, Jono Biliūno novelė „Lazda“, Ievos Simonaitytės „Aukštųjų Šimonių likimas“. Tai kūriniai, kurie ligi šiol gyvena tarp mūsų, - mes juos skaitome, mokomės iš jų, vaidiname juos, klausomės, žiūrime ir stengiamės suprasti mūsų protėvių gyvenimą. Taigi, esu įsitikinusi, kad tautosakoje esama mūsų protėvių dvasių.

Kodėl paminklai yra kultūros objektas ir kuo jie mus svarbūs? Paminklai yra mūsų kultūros dalis. Jie statomi nuo senų laikų norint įamžinti tam tikrą mums svarbų įvykį ar asmenybę. Tai pat ir žmonėms, kuriems esame dėkingi už laisvę. Dažniausiai pamatome paminklą, jį apžiūrime arba tik prabėgame pro šalį net nepagalvodami apie jo istoriją ar kuo jis mums yra ypatingas. Visi esame pripratę viską stebėti ir vertinti tik akimis. Bet gi matyti galime tik širdimi, gražiausi dalykai akimis nematomi. Tačiau paklauskite, o kam reikalingi paminklai kapinėse, ar tai irgi mūsų kultūros dalis? Paminklai pagerbia išėjusiuosius. Nesvarbu, ar žmogus buvo žymus, ar turėjo daug pinigų, ar buvo šeimos dalis, ar tik draugas. Statome tiems, kuriems esame dėkingi už meilę, gyvybę, draugystę, nopelnus. Kiekvienas mes kuriame kultūrą, nesvarbu, esame turtingas žmogus ar tik paprastas ūkininkas. Taigi, kokia istoriją slepia objektas, kas yra jo viduje tai ir yra mūsų kultūra – mūsų visų istorija.

Apibendrinama galiu teigti, kad kultūra yra neatsiejama mūsų visų gyvenimo dalis, kurią norime ar ne, bet turime puoselėti ir kurti drauge, nes tokiame pasaulyje, kokį sukursime, turės gyventi mūsų vaikai ir ištiesios kartos. Taigi, kultūra skleidžiasi per kūrybą ir tarnavimą bendruomenei.